

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการที่วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนด บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 เกี่ยวกับการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของ ลูกหนี้ ทำให้ทราบถึงแนวคิด และความเป็นมาของการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพว่ามีความ เป็นมาอย่างไร มีกี่รูปแบบ รวมทั้งแนวคิดและรูปแบบของการบริหารสินทรัพย์ของต่างประเทศ และแนวคิดและรูปแบบการบริหารสินทรัพย์ของประเทศไทย ว่ามีลักษณะอย่างไร รวมทั้ง หลักการและเหตุผลทางกฎหมายในการจัดตั้งหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ของประเทศไทย โดยแบ่ง หน่วยงานบริหารสินทรัพย์ทั้งในรูปแบบของการบริหารแบบรวมศูนย์จัดการ และการบริหารแบบ กระจายศูนย์จัดการ ซึ่งในรูปแบบการบริหารสินทรัพย์แบบรวมศูนย์จัดการนั้น สามารถแยก วัตถุประสงค์ในการบริหารสินทรัพย์ได้เป็น 2 แบบ คือ หน่วยงานบริหารสินทรัพย์ที่เน้นการ จำหน่ายทรัพย์สิน และหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ที่เน้นวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อวิเคราะห์ ปัญหาในการบังคับและจำหน่ายสินทรัพย์หลักประกันของลูกหนี้ ตามพระราชกำหนดบริษัท บริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541

สำหรับเนื้อหาในบทนี้จะเป็นการสรุปเนื้อหาต่างๆ ที่ได้ทำการศึกษามาในตอนต้นและใน ตอนท้ายจะทำการเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 บทสรุป

ในปี พ.ศ.2540 ประเทศไทยประสบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งนับเป็นวิกฤติเศรษฐกิจ ครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย จนต้องขอรับการช่วยเหลือทาง การเงินและแนวทางแก้ไขปัญหามาจากกองทุนระหว่างประเทศ เพื่อนำเงินมาช่วยเหลือฟื้นฟูระบบ เศรษฐกิจภายในประเทศ โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้กำหนดเงื่อนไขและนโยบายหลาย ประการให้ประเทศที่ขอรับความช่วยเหลือทางการเงินต้องปฏิบัติ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องกำหนด นโยบายและมาตรการต่างๆ ขึ้นมา เพื่อแก้ไขปัญหาของระบบสถาบันการเงินเพื่อให้เศรษฐกิจของ ประเทศดำเนินต่อไปได้

แนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ขึ้นนั้นเกิดจากประเทศไทยได้ทำการกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพื่อใช้เป็นทุนสำรองของประเทศ โดยกำหนดให้ประเทศไทยต้องดำเนินการในเรื่องการควบคุมวิธีดำเนินนโยบายทางการเงิน นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน และการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน โดยให้ปิดสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง ซึ่งต่อมาภายหลังได้มีนโยบายใหม่ว่า หากสถาบันการเงินใดประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง หรือมีเงินกองทุนไม่พอก็ให้ใช้วิธีแทรกแซงโดยไม่ปิดกิจการ และแนะนำให้รัฐบาลไทยดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ในระบบสถาบันการเงิน

ซึ่งการแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินนั้น จำเป็นต้องกระทำการแก้ไขบนพื้นฐานความคิดที่ว่า ต้องรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และต้องไม่ส่งผลกระทบต่อลูกหนี้ที่มีคุณภาพและวินัยต่อการชำระหนี้ที่ดีด้วย

หน่วยงานหรือองค์กรบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพโดยทั่วไป หากแบ่งตามวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) องค์กรบริหารสินทรัพย์ที่เน้นการจำหน่ายทรัพย์สิน โดยรวดเร็ว (Rapid Asset Disposition Agency)
- 2) องค์กรบริหารสินทรัพย์ที่เน้นการปรับโครงสร้างหนี้ (Restructuring Agency)

ทั้งนี้หากแยกลักษณะขององค์กรบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามรูปแบบการบริหารจัดการสามารถแยกได้เป็น 2 รูปแบบคือ

- 1) การบริหารสินทรัพย์แบบรวมศูนย์จัดการ (Centralized Approach)
- 2) การบริหารสินทรัพย์แบบกระจายศูนย์จัดการ (Decentralized Approach)

ประเทศที่มีการจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ที่มีลักษณะการบริหารสินทรัพย์แบบรวมศูนย์จัดการ(Centralized Approach) ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) เป็นต้น ส่วนประเทศที่มีการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์แบบกระจายศูนย์จัดการนั้น ได้แก่ อาร์เจนตินา ฮังการี ญี่ปุ่น ซิลี เป็นต้น

ในส่วนของแนวคิดบริหารสินทรัพย์ของต่างประเทศนั้น ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้นำเสนอกฎหมายของประเทศที่ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจในเวลาใกล้เคียงกันกับที่เกิดในประเทศไทย และมีรูปแบบขนาดทางเศรษฐกิจคล้ายๆ ประเทศไทย ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) KAMCO ซึ่งเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และจากการศึกษารายละเอียดของการบริหารสินทรัพย์ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) พบว่ามีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งและ

รูปแบบในการดำเนินงาน รวมถึงอำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ มีบทบัญญัติให้หน่วยงานบริหารสินทรัพย์สามารถจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ได้เองโดยไม่ต้องผ่านศาลเหมือนกับ บสท.

สำหรับประเทศไทยได้มีการออกมาตรการทางกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ โดยการจัดตั้งหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ขึ้นมาหลายหน่วยงานมีรูปแบบ และมีการดำเนินงานที่ต่างกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้เกิดผลอย่างรวดเร็ว โดยแบ่งหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ตามรูปแบบของการบริหารดังนี้ คือ การบริหารแบบรวมศูนย์จัดการ (Centralized Approach) ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ของรัฐหรือมีรัฐเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ซึ่งลักษณะที่มีวิธีการดำเนินงานแบบเน้นการจำหน่ายทรัพย์สิน ได้แก่ ปรส. (ปัจจุบันได้ยุบเลิกแล้ว) จัดตั้งตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 และลักษณะที่มีวิธีการดำเนินงานแบบเน้นวิธีปรับโครงสร้างหนี้ ได้แก่ บบส. จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2540 (ปัจจุบันได้ควบรวมกิจการกับบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด แล้ว) และ บสท. จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 ส่วนการบริหารงานแบบกระจายศูนย์จัดการ (Decentralized Approach) ได้แก่ บริษัทบริหารสินทรัพย์ต่างๆ ที่สถาบันการเงินเอกชนเป็นผู้จัดตั้งขึ้น เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของตนเอง ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541ปัจจุบันมีบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ยังเปิดดำเนินการอยู่จำนวนทั้งสิ้น 20 แห่ง แต่อย่างไรก็ตามบริษัทบริหารสินทรัพย์ทั้ง 20 แห่งนั้น จะมีอยู่จำนวน 2 แห่ง คือ บริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด และบริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ที่มีลักษณะพิเศษคือ สามารถรับซื้อรับโอนเอาหนี้ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินอื่นเข้ามาบริหารจัดการได้ด้วย

ซึ่งตามกฎหมาย ปรส. มีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่ปิดกิจการโดยวิธีการประมูลและโดยเปิดเผย หรือโดยวิธีแข่งขันกัน โดยไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการโดยวิธีอื่น รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายเพื่อให้ บบส. มีอำนาจซื้อทรัพย์สินจากการจำหน่ายโดย ปรส. มาบริหารและจำหน่ายตามบทบัญญัติในพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ.2540

หลังจากนั้นรัฐบาลได้สนับสนุนให้เอกชนโดยเฉพาะสถาบันการเงินต่างๆ ได้มีโอกาสจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อรับโอนสินทรัพย์ หรือหนี้ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินนั้นมาบริหารจัดการ โดยให้สถาบันการเงินนั้นสามารถแยกหนี้เสียออกจากสถาบันการเงิน เพื่อให้เหลือแต่หนี้ดี เพื่อให้สถาบันการเงินนั้นเกิดสภาพคล่องในการดำเนินงาน จึงได้ออกพระราช

กำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ขึ้น โดยมีข้อกำหนดพิเศษและอำนาจความสะดวกในการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินที่จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์

นอกจากนี้ได้ออกพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 เพื่อจัดตั้ง บสท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างรวดเร็ว โดยให้ บสท. รับโอนสินทรัพย์ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินแล้วให้ บสท. รับโอนสินทรัพย์ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินเพื่อให้ บสท. บริหารจัดการ ซึ่ง บสท. มีอำนาจเบ็ดเสร็จสามารถดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยคุณภาพตามหลักเกณฑ์ ดำเนินการปรับโครงสร้างกิจการ รวมทั้งทำการจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้โดยไม่ต้องอาศัยอำนาจศาลหรือคำพิพากษาของศาล

จากการศึกษามาตรการทางหลักกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 พบว่า ในการบริหารจัดการหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทบริหารสินทรัพย์ ภายใต้พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจพิเศษในการจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนมาให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ในเรื่องของการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ อีกทั้งบทบัญญัติที่มีอยู่ก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพที่ดีพอ ดังนั้นการที่บริษัทบริหารสินทรัพย์จะดำเนินการบังคับและจำหน่ายหลักประกันของลูกหนี้ จะต้องใช้สิทธิทางศาลในการฟ้องร้องดำเนินคดีและบังคับคดีเพื่อจำหน่ายหลักประกันของลูกหนี้ ซึ่งการดำเนินคดีจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องร้องคดีแพ่งตามหลักทั่วไปทำให้เกิดความล่าช้าในขั้นตอนกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล ปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนการบังคับหลักประกันลูกหนี้ ปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนของการจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกัน ปัญหาค่าใช้จ่ายการดำเนินคดี เป็นต้น

แต่จากการศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 พบว่า กฎหมายได้ให้อำนาจพิเศษแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ไว้ในส่วนที่ 3 เรื่องการจำหน่ายสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันโดยตรง ในมาตรา 74 ถึง 82 กล่าวคือสามารถจำหน่ายหลักประกันของลูกหนี้ได้โดยไม่ต้องฟ้องร้องขออำนาจศาล เพื่อให้ศาลพิพากษาเพื่อบังคับเอาทรัพย์สินที่จำนองออกขายทอดตลาด นำเงินมาชำระหนี้ และยังมีอำนาจดำเนินการจำหน่าย

ทรัพย์สินดังกล่าว โดยวิธีการอื่นๆ หรือรับโอนทรัพย์สินเหล่านั้นมาเป็นของบรรษัทบริหาร
สินทรัพย์ไทย ในราคาไม่น้อยกว่าราคาที่จะได้จากการขายทอดตลาดได้

ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดทั้งสองฉบับแล้ว จะเห็นได้ว่ามีเจตนา
เพื่อจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาบริหารจัดการหนี้ด้วยคุณภาพเหมือนกัน การรับโอนหนี้มาบริหารจัดการ
ก็มีหลักที่เหมือนกันคือ สินทรัพย์จัดชั้นสูญ (หนี้ที่ไม่มีทางจัดจะชำระหนี้) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
(หนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ที่ค้างชำระ
เกิน 6 เดือน) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน) ดังนั้น ลูกหนี้ที่รับ
โอนมาจึงเป็นลูกหนี้ที่มีเจตนาไม่ชำระหนี้อย่างชัดเจนแล้ว แต่พระราชกำหนดทั้งสองฉบับยังเปิด
โอกาสให้ลูกหนี้สามารถกลับตัวมาเป็นลูกหนี้ที่ดีได้ด้วยการให้ความร่วมมือกับบริษัทบริหาร
สินทรัพย์ในการปรับโครงสร้างหนี้หรือโครงสร้างกิจการก่อน หากลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ หรือ
มีเจตนาทุจริต พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 จึงจะให้อำนาจบริษัทบริหาร
สินทรัพย์ ดำเนินการบังคับและจำหน่ายหลักประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 ได้กำหนด
วิธีการในการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันโดยวิธีการพิเศษโดยไม่ต้องผ่าน
กระบวนการทางศาล ซึ่งการบังคับและจำหน่ายสินทรัพย์หลักประกันที่รวดเร็วจะทำให้เกิดประโยชน์
ต่อลูกหนี้ คือทำให้ลดภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ลดความเสี่ยงของการเสื่อมค่าของทรัพย์สิน
หลักประกัน หากทรัพย์สินหลักประกันมีมูลค่ามากกว่ามูลหนี้ หากการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สิน
หลักของลูกหนี้ได้รวดเร็วเท่าใด อาจมีเงินเหลือจากการจำหน่ายหลักประกันคืนแก่ลูกหนี้ทำให้
ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจ หรือดำรงชีพได้อย่างปกติสุขต่อไป อันเป็นการช่วยลดภาวะวิกฤติทาง
เศรษฐกิจของชาติอีกทางหนึ่งด้วย

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับ การบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของบริษัทบริหาร
สินทรัพย์ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) หรือ KAMCO ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการ
ปัญหาเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินภายในประเทศทั้งหมด พบว่า มีอำนาจ
ในการปรับโครงสร้างหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ รวมไปถึงการรับชำระหนี้
โดยการรับโอนหลักประกันหรือทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้เพื่อชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ในการบริหาร
สินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ KAMCO ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางกฎหมายและได้รับการยกเว้นไม่
ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ในเรื่องของการขายทอดตลาดทรัพย์สินหลักประกันที่ KAMCO เห็นว่า
ทรัพย์สินหลักประกันนั้นไม่สามารถนำมาบริหารจัดการได้หรือไม่ได้รับความร่วมมือ KAMCO
สามารถขายทอดตลาดได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการดำเนินการทางศาลก่อน

จากการศึกษาเปรียบเทียบการบังคับและการจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 กับพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 และการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจบริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถดำเนินการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพได้อย่างกว้างขวางอย่างเหมือนกับบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 ในเรื่องการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ ซึ่งทั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 และ KAMCO ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) สามารถบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการของศาลก่อน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากบทสรุปข้างต้น เพื่อให้การศึกษาเรื่องการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของของลูกหนี้ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 มีผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนะแนวทางในการกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว ดังนี้

ปัญหาการบริหารสินทรัพย์ในขั้นตอนการดำเนินคดีและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้

ซึ่งในทางปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่ค่อนข้างมาก จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์สิทธิ พิเศษเพิ่มเติมในกฎหมาย ดังนี้

1. การบังคับจำนองทรัพย์สินหลักประกัน

ปัญหาในเรื่องนี้ควรมีการแก้ไขอย่างมาก เพราะบริษัทบริหารสินทรัพย์ มีนโยบายในการรับโอนหนี้ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงิน ซึ่งจุดประสงค์หลักคือการบังคับทรัพย์สินของลูกหนี้ให้ชำระหนี้โดยรวดเร็วการที่ต้องฟ้องร้องบังคับคดีกับทรัพย์สินหลักประกันในศาล ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มและมีขั้นตอนมากขึ้นทำให้เกิดความล่าช้าในการบังคับชำระหนี้ การแก้ไขกฎหมายให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 สามารถบังคับจำนองได้ทันที โดยไม่ต้องฟ้องร้องต่อศาลก่อนจะทำให้การบริหารรวดเร็วขึ้น และไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดีไม่มีค่าธรรมเนียมศาลที่ต้องชำระ ซึ่งกฎหมายของบรรษัทบริหาร

สินทรัพย์ไทยได้มีข้อยกเว้นให้ทำการบังคับจำนองได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการทางศาล จึงควรนำหลักเกณฑ์ของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยมาปรับใช้ในส่วนนี้ด้วย

ดังนั้น จึงควรเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนนี้ว่า “ในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ ประสงค์จะบังคับจำนองกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสำหรับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ มีหนังสือบอกกล่าวให้ลูกหนี้และผู้จำนอง ให้ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าว โดยจะต้องระบุด้วยว่าหากบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ จะบังคับชำระหนี้ในสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้”

2. การจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้

ในทางปฏิบัติของการบังคับทรัพย์สินหลักประกัน คือ ต้องมีการฟ้องร้องบังคับคดีต่อศาล และมีการขายทอดตลาดโดยกรมบังคับคดีเท่านั้น ซึ่งกรมบังคับคดีมีทรัพย์สินที่จะต้องทำการยึดและขายทอดตลาดอยู่มาก ซึ่งการขายของกรมบังคับคดีนั้น บริษัทบริหารสินทรัพย์จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการขาย ถ้ามีการประนอมหนี้รวมทั้งภาษีเงินได้ของลูกหนี้ในการที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องชำระแทนลูกหนี้ จากการซื้อทรัพย์สินโดยการขายทอดตลาดตามที่กรมที่ดินเป็นผู้เรียกเก็บในขณะที่ทำการโอนกรรมสิทธิ์ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเงินจำนวนค่อนข้างมาก

ดังนั้น จึงควรแก้ไขกฎหมายพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ สามารถขายทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างบังคับคดีได้เอง ในเรื่องนี้กฎหมายพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 มีบทบัญญัติให้สามารถดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินได้เอง เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วอันจะส่งผลดีทั้งต่อตัวลูกหนี้และเจ้าหนี้ จึงควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในกฎหมายฉบับนี้ ดังนี้คือ

1) ถ้าลูกหนี้ ผู้จำนอง ไม่ชำระหนี้ภายในเวลาตามที่บริษัทบริหารสินทรัพย์กำหนด ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์มีอำนาจดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นได้

2) ในการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ดำเนินการโดยวิธีขายทอดตลาด แต่ถ้าเห็นว่าการจำหน่ายโดยวิธีอื่นจะเป็นประโยชน์มากกว่าก็ให้จำหน่ายโดยวิธีอื่นได้ หรือจะรับโอนทรัพย์สินนั้นไว้ในราคาไม่น้อยกว่าราคาที่จะพึงได้รับจากการขายทอดตลาดแทนการจำหน่ายก็ได้

3) การจำหน่ายทรัพย์สินของบริษัทบริหารสินทรัพย์สินนั้นให้ประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันจำหน่าย โดยลงโฆษณาในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ผู้จ้างเอง ผู้จ้างนา ผู้ค้ำประกัน และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น

4) ในกรณีที่บุคคลใด หรือผู้เสียหายจากการจำหน่ายทรัพย์สินมีข้อต่อสู้กับทรัพย์สินที่จำหน่าย ให้ยื่นคำร้องต่อบริษัทบริหารสินทรัพย์ก่อนวันจำหน่ายทรัพย์สิน ไม่น้อยกว่าสามวัน มิฉะนั้นให้ถือว่าได้มีการให้ความยินยอมต่อการจำหน่ายทรัพย์สินแล้ว

5) ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ที่เกิดขึ้นหรือเกี่ยวเนื่องกับการยึด การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ดังนั้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จักต้องมีการแก้ไขและปรับปรุงพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 เพื่อให้การบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 เป็นไปอย่างรอบคอบรัดกุม โดยเฉพาะในเรื่องการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ จึงเห็นควรให้นำบทบัญญัติในพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 มาใช้บังคับแทนพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบสถาบันการเงินให้ เป็นไปอย่างรวดเร็ว และประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอันส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ทั้งนี้เนื่องจากพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 มีแนวคิดมาจากการสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์เพื่อบริหารและจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่มีอยู่ในสถาบันการเงินของตน ซึ่งต่างกับ บสท. ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 และ KAMCO บริษัทบริหารสินทรัพย์ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) เป็นหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของรัฐบาล ดังนั้นการให้อำนาจในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพรวมทั้งการใช้ดุลพินิจในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ก็อาจมีแนวโน้มที่จะกระทำเพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ (คือ ธนาคารพาณิชย์ที่จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ขึ้นมา) ซึ่งอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อตัวลูกหนี้ในบางกรณีได้

กรณีดังกล่าวหากได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ให้สามารถบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ได้เหมือนอย่างพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 จึงควรมีหน่วยงานหรือองค์กร เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่คอยควบคุม ดูแล ตรวจสอบกลไกการดำเนินงานเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหนี้เอาเปรียบลูกหนี้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเป็นธรรมกับทั้งสองฝ่าย